

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvomd-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA”

XVIII. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

**Helyben házhoz hordva vagy vidékre
postán küldve:**

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft 50 kr.

Néptanítók számára:

Egész évre . . . 4 ft.
Fél évre . . . 2 ft.
Negyed évre . . . 1 ft.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor**
könyv- és könyvomdájába küldendők.

Állami anyakönyvek.

Zombor, 1895. ápril 4-én.

Az állami anyakönyvezés életbeléptetésére vonatkozó előintézkedések az egész országban már szerényen folynak, sőt e hó 30-án már be is lesznek fejezve.

Nem akarunk az állami anyakönyvek behozatalának érdemi részével foglalkozni, befejezett ügy az, ami a legbehatóbb megvitások után királyi szentesítést nyert, nem akarunk ismételtén rámutatni arra a döntő körülményre, hogy bár a legnagyobb tisztelettel és méltánál adózzunk különösen a katolikus klérus anyakönyvezetők működésének s megvagyunk győződve, hogy az állam sem fogja kifogástalanabb férfiakra bízhatni az anyakönyvezetést, mint a katolikus papság, az állami közegek sem fogják lelkiismeretesebben és pontosabban vezetni az anyakönyveket, mint a kath. klérus; az anyakönyvezetésnek — mint a polgárok egyéni állapotát feltüntető funkcióknak nyelvi és szerves egysége minden más szempont fölé helyezendő.

Sokféle nemzetiség által lakta hazánkban az államnak kell e fontos feladatot, — minden állampolgárra egyforma szabályok szerint teljesíteni; minderre nem terjeszkedünk újból ki, s a kérdést most azért vesszük tollunk alá, mert Zombor város közigazgatási bizottsága ápril havi ülésében foglalkozott a belügyminiszternek alább szövege szerint közölt rendeletével, s most hozta meg javaslatát.

Ehhez képest Zombor sz. kir. város egy anyakönyvi kerületet fog képezni; az anyakönyvezetők állásra javaslatba hozott: Gyurisits György városi főjegyző. Ennek helyetteséül pedig: Thurszky Jenő tanácsnok, az első évi 300 frt, az utóbbi évi 100 frt tiszteletdíjjal, a mi a kincstár terhére fog esni.

A belügyminiszter rendelete, mely világos képet ad azon irányelvekről, melyek a kormányt e törvényben vezérlik, a következőképen hangzik:

Az állami anyakönyvekről szóló 1894. évi XXXIII. t. c. 3. § a az anyakönyvi kerületek megállapítását, elnevezését és székhelyük meghatározását, ugyanazon t. c. 6. § a pedig az anyakönyvezetők és anyakönyvezető helyettesek kinevezését a közigazgatási bizottság meghallgatásával reám ruházza.

Felhívom ennélfogva a közigazgatási bizottságot, hogy mindkét jelzett irányban legkésőbb f. évi ápril hó 30-ig nekem indokolt javaslatot tegyen.

Mint hogy továbbá az 1894. évi XXXIII. t. c. megengedi azt, hogy egyes anyakönyvezetők (helyettesek) részére, figyelemmel az anyakönyvi kivonatok után járó díjakból buzdított jövedelem nagyságára, valamint az anyakönyvezetők esetleges főhivatalával egybekötött javadalmazás mennyiségére, az államkincstár terhére tiszteletdíjat állapíthatassak meg, felhívom a közigazgatási bizottságot, hogy az iránt is nyilatkozzék, hogy a kinevezésre javaslatba hozott anyakönyvezetőknek (helyettesek) szükséges-e tiszteletdíjat adni, s ha igen, mily összegben lenne az megállapítandó?

A közigazgatási bizottságot javaslata megtételében semminemű korlátokhoz kötni nem kívánom ugyan, mindazonáltal az ügy érdekében bangsúlyozni kívánok egyes lényeges szempontokat, melyek a közigazgatási bizottság által javaslatának megtételénél szem elől nem tévesztendő.

Ami az anyakönyvi kerületek szerinti beosztást illeti, megjegyzem, hogy az anyakönyveknél együtt, egy helyen való vezetése annyi előnyvel jár és városokban, hol a népesség sűrűn lakik egymás mellett, oly könnyen keresztül is vihető, hogy csak a népesség túlságos nagy volta, vagy egészen kivételes helyi körülmények fennforgása teheti indokoltá egy város területének egynél több anyakönyvi kerületre való beosztását.

Az anyakönyvezetésre alkalmazandó személyzetet, illetőleg kétségtelen, hogy törvényhatósági joggal felruházott városban az anyakönyvezetőkön kívül anyakönyvezető helyettesre is van szükség, minél fogva a közigazgatási bizottság által anyakönyvezetők helyettes is okvetlenül javaslatba hozandó. Több helyettes alkalmazása csak nagy népességű helyeken indokolt.

Ugy az anyakönyvezetők, mint a helyettesek (helyettesek) lehetőleg a városi tisztviselők (a szék. főv. ker. előjáróságok tagjai) sorából hozandók javaslatba. A városi tisztviselők (a szék. főv. ker. előjáróság tagjai) állása minden külön képzés kimutatása nélkül minősíti anyakönyvezetők vagy helyettesi tisztségre. Az 1894. évi XXXIII. t. c. 8. §-ában meghatározott minősítéssel

rendelkező más egyének csak akkor hozandók javaslatba a városi tisztviselők sorában munkával való tulterheltség vagy egyéb ok miatt az anyakönyvezetők (helyettesi) tisztségre alkalmas egyén egyáltalában nem találhatók és a város közönsége sem volna hajlandó arra, hogy az állami anyakönyvezetés feladatának ellátása érdekében új tiszti állást vagy állásokat szervezzen.

Az anyakönyvezetésre szükséges személyzet javaslatbáhozásánál egyébiránt tekintetbe jó az 1894. évi XXXIII. t. c. 8. §-ának utolsó bekezdésében foglalt rendelkezés is, amely szerint felvagyok hatalmava arra, hogy kivételesen külön állami anyakönyvi hivatalokat is létesíthessen. Megkívánom jegyezni, hogy ilyen egészen külön állami hivatalokat kizárólag csak ott kívánok szervezni, ahol az anyakönyvezetők és helyettesek alkalmazása másképp nem biztosítható, ahol tehát az anyakönyvezetésre szükséges személyzet alkalmazása iránt fentebb megjelölt módozatok egyike sem vezetne célra. Amennyiben mégis a közigazgatási bizottság a város viszonyait oly különlegesenek látja, hogy azok folytán az anyakönyvezetést a város közigazgatási szervezetétől teljesen külön választani és az anyakönyvezetést érdekében egészen külön állami hivatalt volna szükséges felállítani, e tekintetben teendő indokolt előterjesztését tárgyilagossá mérlegelés alá fogom venni.

A tiszteletdíjak tekintetében megjegyzem, hogy az 1894. évi XXXIII. t. c. 7. §-a alapján alkalmazandó városi tisztviselőknél az anyakönyvek vezetése hivatalukkal járó feladatnak tekintendő, ezen anyakönyvezetőkkel (helyettesekkel) szemben tehát tiszteletdíj nyújtását csak oly esetekben látom indokoltnak, midőn az illető tisztviselőnek hivatali javadalmazása viszonylag alacsony van megállapítva, amikor is az anyakönyvezetésért adandó tiszteletdíj a hivatali javadalmazás némi javítására szolgálhat. A törvény 8. §-a alapján mint fentebb érintett, csak szükség esetében netalán alkalmazandó anyakönyvezetők (helyettesek) tiszteletdíj nélkül való közreműködésre nem kötelezhetők, amennyiben tehát az illetők tiszteletdíj nélkül a reájok bízandó tisztséget elvállalni nem hajlandók, részükre méltányos tiszteletdíj hozandó javaslatba.

Ujdonságok.

Személyi hir. Sándor Béla főispán szerdán este Budapestre utazott.

Kinevezés. Sándor Béla főispán ifj. kamjonkai Szemző István rendszerinti díjnoki illetmények élvezete mellett vármegyei számgyakornokká nevezte ki.

Az érdem elismerése. Titelről írjak: Főtisztelendő Kirschbaum Lajos, Titel érdemes rom. kath. plébánosát a kalocsai érsek Okegyelmeisége a napokban a titeli esperesség kerületi tanfelügyelővé nevezte ki s neki e tisztség jelvényét, husvét ajándékképp, a piros övet adományozta. Szívesen regisztráljuk ezen örvendetes tény, mert a nevezett plébános ur nemcsak mint a titeli templom, parokhia, parokhiai jövedelmek restaurátora, a kalvária alapítója, polgári olvasókörünknek a lét és nem lét küzdelmes napjaiban hat éven át,

A „BÁCSKA” tárcája.

Dithyramb.

— Schiller után. —

Nem egyedül jelenik meg az isten
Sohase, hidd!
Bachus, a vig, im alig vala nálam,
Már jön Amor, mosolyogva, vidáman,
S Phöbus, a fénylő, megjelen itt.
S mind jönnek az égiek ime le fényvel,
S a földi terem tele isteni lényvel.

Földfia — kedvelek én mibe teljem
Égi sereget?
Istenek, adjatok oh, örök élet!
— Adhat-e bármit a földi ti néktek? —
Föl, az Olympra föl, oh vigyetek!
Ott van csak öröm Jupiter teremében;
Tölt serleget, ah nektárt ide nékem! . . .

— Hébe, te töltsd meg, s a múzsáfnak nyujts
Égi kehelyt!
Mennyei harmatot önts a szemébe:
Styx, a gyűlölet, ne kerüljön elébe,
És mi velünk legyen isten e helyt! —
Pezsdülve buzog fel a mennyei harmat:
S nyér égi sugárt szemé, — s szíve nyugalmat.

Trencsény Károly.

A BANQUO SZELLEME.

(Történeti elbeszélés.)

Az 1585. év egyik sötét őszi éjjelén történt. Mely esend uralkodott London még akkor rosszul kövezet és világított utcáiban, mely már akkor ismertett el a városok óriásának, dacára, hogy Erzsébet királyné idejében alig 150 ezerre menő lakosságot számlált. A Themse déli oldala még alig volt kiépítve. A ma, egy millió dolgozó embertől nyugtató és tengernyi házakból kiépült Souziraik egészen Highstreetig nyult és a Tooleyutca vidékén Horslydownig nyult, csak szorványosan voltak épületek kertek és rétek közt.

Ezen igénytelen házak egyikében lakott egy jó módú polgár: Lowin Fülöp, néhai city vászonkereskedő, ki itt nyugalmába vonult. Nem volt még öreg, alig 50 éves; szép fiatal felesége és egy hat éves fiacskája volt. De a sötét őszi éjben egymaga volt otthon. Felesége beteg anyjához Richmondba utazott és kis fiát is elvitte magával s jobb biztonság céljából szolgáját és szolgálóját is vele küldte. Eleinte felesége ezeket nem akarta magával vinni, de férje konokul ragaszkodott parancsához. A mint mondá, nem fel egyedül a házban maradni.

Mintán az ajtókat jól bereteszelte lefeküdt és csakhamar el is aludt. Éjfél tájban valami zajra felébredt. Nagy rémületére, ágyához egészen közel egy embert pillantott meg, kinek egyik kezében egy hatalmas vasrud, a másikban pedig egy kisebb volt.

Hóbó! mester uram felébredt?! mondá cinikusan a férfi. Hm! azt gondoltam — deh jól alszik. Más szegény embernek, mint pl. jó magamnak, nincs ily szép vászonból ágya és nincsenek is ily puha vankosaim. Evekig aludtam Newgateban rothadt szalmán — és mind ennek maga az oka.

Lowin, a meglepetés első pillanatában nem tudta, ébren van-e, vagy álmodik-e?
Ki vagy? Mit akarsz? — hebegte ijedten.
Hogy ki vagyok? Igazán nem ismer már? Wynne Tamás vagyok, egykori könyvelője.

Wynne Tamás! kiáltott fel Lowin rémülten.
Igen, én vagyok az az ember, kinek szerencsétlen-ségének ön az okozója.

Ember, ne hazudjál!
Igaz, mit mondok! Nem e ön szolgáltatott ki 10 évvel ezelőtt a büntető törvényszéknek, mikor Cityben, üzletében egy jelentéktelen pénztári rendtelenséget fedezett fel és nem-e ön zárattott be?

Hisz az szemtelen sikkasztás volt, melyet elkövetett. Kegyetlenség volt öntől, hogy azért a törvény leg-szigorubb intézkedéseit foganatosította ellenem, mialtál a bűn utjára tereltem. Nem hallott még rólam?

Mondták, hogy veszedelmes rabló lett.
Ugyes betörő, ki nesztelentül, biztosan és eredményesen tud dolgozni. Mi lett legyem belőlem? Ha világos nappal jönnek ide, hogy támogatást, vagy munkát keressek, mint a kutytát kergetne ki házból.

Mondja, mit kíván? Ha tehetségemet nem mulja felül, megadom a mit kíván.
Mit akar fizetni, hogy életét megvásárolhassa?
Szívesen adok 50 fontot.
Ötven fontot — pah! Valóban olcsóra tartja életét. Nincs több pénzem a házában.

Hazudik! Sok pénze van a házában — 2500 fonton felül van.
Hogy tudja?
Hiszen pénzesládáját már feltörtem és megtaláltam a pénzt. Azonkívül számos értékes ékszert is; az egész a 3000 fontot is meghaladja.

Kegyelem!
Nincs! Kegyelmezett-e ön valaha nekem, mikor térden csúszva rimádkodtam önnek és könyörögtem, hogy mentsen meg a szegénytől?
Vegyen ezer fontot.

Mind megtartom. A veszély mindjárt nagy! S hogy elnémissam s hogy biztonságban elosonhassak, megkö-tözöm és begyömöszölöm száját.

Wynne a lámpást az éjjeli szekrényre helyezte. Lowin e pillanatot arra használta fel — ki különben is bátor ember volt — hogy az ágya felett függő tör után nyuljon. Le is vette és a rablót megtámadva, torka

anyagi áldozatok árán elüke és fenntartója ismeretes, hanem a vallásos és nemzeti irányú népoktatási kath. tanintézetek oly szakembert nyertek benne vezetőül, ki maga is több éven tanítókodván s mint az állami tanintézetek hitelemzője ma is jelesen működik, ismeri és becsüli az iparkodó tanítók nehéz munkáját, jó szíve, szelid lelkülete bizalmat kelt, szellemi képzettsége pedig a bajok gyors és alapos felismerésében támogatván, benne minden kötelességét teljesítő tanító készséges és bölcs tanácsadó fog találni. Midőn tehát a titeli esperesség új tanfolyóját szívélyesen üdvözöljük e minőségében, óhajtva, hogy a kath. magyar népoktatásnak számos éven át egyik jeles előbarcsoa lehessen, gratulálunk a vezetésére bizott 22 község kath. tanítóinak is, mert érdemesebb, szakképzettebb férfit alig nyerhettek volna vezérül.

Dr. Duchon János zombori gyakorló orvos 5 heti budapesti tartózkodásáról, a tisztí orvosi vizsga kitűnő eredményével való letétele után, városunkba visszatért s úgy a járó, mint a fekvő betegekire nézve rendeléseit a szokásos órákban ismét elkezdte.

Távózó lelkész. Turi Lajos gyűdi ev. ref. lelkész, felső baranyai egyházmegyei aljegyző, egészségi állapota és családi körülményei miatt állásáról lemondott, s már mult hó 24-én elhagyta állását, Bácsmegeyebe költözött Szabadkára, papi jellegének továbbra is megtartása mellett.

Háziestély. A zombori kaszinó-egyleti dalárda e hó 1-én tartotta meg szokásos háziestélyét a kaszinó-egylet helyiségében, mely ez évben utolsó is volt, mivel ezután ezen kedélyes összejöveteleket már nem zárt helyiségben, hanem kint a szabadban fogják megtartani; így a legközelebbi május bavi társas mulatságot a „Sikarabán” fogja rendezni a dalárda. A most megtartott háziestély ép oly kedélyes volt, mint az eddigiek, csupán a látogatottság tekintetében nem versenyezhet az előbbiekkel, mi annak tulajdonítható, hogy egyrészt egész nap esett az eső, másrészt pedig, hogy sokan nem tudták, hogy 1-én lesz ezen szokásos háziestély. A táncközöskben a dalárda adott elő egy pár darabot; Milcsinszky Emma, Pataj Ella és Valter Aranka kisasszonyok zongorán egy hatkezes darabot játszottak, melyet oly tökéletesen adtak elő, hogy a közönség zajos tetszés nyilvánítására és újrászására még egyszer megismételték az előadott darabot. Legzajosabb hatást azonban Simonits Mariska k. a. ért el énekével, ki jól iskolázott kellemes szopránjával háromszor is kénytelen volt a közönség elé lépni. Először is a „Kis Alamuszi”-ból énekelte el a keringőt, majd az általános felzúgott tapsviharra „Barna kis lány...” kezdetű új és csinos népdalt énekelte el s midőn ezután is ép oly elementáris erővel tört ki a tapsvihár s a közönség tovább akarta hallgatni kellemes dalait, „Ha elmegyek...” c. magyar dalt énekelte el. A közönség a késő éjjeli órákig együtt maradt s legjobb hangulatban azzal a tudattal tért bázra, hogy a szabadban tartandó ily mulatságok is ép oly kedélyesek lesznek, mint a milyeneket már annyira megszeretett a háziestélyekben.

Tűzoltó-egyleti közgyűlés. A bezdani tűzoltó-egylet március hó 31-én tartotta meg 1-ső rendes évi közgyűlését, Bosnyák János elnöke alatt. Tárgya volt: a számvizsgáló bizottság által megvizsgált 1894. évi zárszámadás előterjesztése. — A Tűr Jenő egyleti jegyző által részletesen felolvasott számadást, melynek bevételi része 700 frt 46 kr., kiadási része 617 frt, a 83 frt 46 kr. pénztári maradvány betudásával, valamint a 2713 frt 16 krt képviselő és 1336 frt 26 kr. igazolt adóssággal terhelt vagyon mérleget is, a közgyűlés változatlanul és egyhangulag hozott határozatával helyesül szerkesztettnek elfogadván, pénztárnokának a felmentvényt megadta. — Majd az elnök által részletezett folyó évi költségvetést vette tárgyalás alá s azt is egész terjedelmében egyhangulag elfogadta. — Többrendbeli üdvös indítvány elhangzása után, Bosnyák János egyleti elnök lendületes szavakkal buzdítva a törekvő tagokat odaadó kitartás és támogatásra, a közgyűlést befejeztnek nyilvánította.

Hazafias adakozás. Bezdan község képviselő-testülete 20 frtot adományozott a fővárosi 1848—49-iki szabadságharcú ereklyemúzeum támogatására.

Az észéki szintársulat. Mint halljuk a városi tanács a szintársulat bizottság abbeli javaslatát, hogy szintársulatunk az észéki operette társulatnak 15 előadásra átadassék, döntés céljából, egy legközelebb összehívandó rendkívüli közgyűlés elé fogja terjeszteni.

Árad a Duna. A szöke Duna napról-napra árad. Áradása dacára még eddig bajt nem, legfeljebb csak sok munkát okozott. Fokozatos áradása azonban annyira félelmetes, hogy az esetleges katasztrófa nincs kizárva. Mohácson pl. csak 10 centiméterrel alacsonyabb a vízállás, mint az 1876-iki nagy vízáradásnál. A tegnapi napon a vízállás a következő volt: Pozsony 5-98, Komárom 5-94, Budapest 6-28, Baja 6-55, Mohács 6-55, Bezdán 6-34, Apatin 6-38, Gombos 6-08, Palánka 5-80, Futak 5-67. — Pozsonyban és Komáromban észlelték eddig csak néhány centiméternyi apadás, a mi arra enged következtetni, hogy néhány nap múlva a mi megyénkben forduló pont áll be. Hatóságaink minden óvintézkedést megtesznek s a legéberebb figyelemmel vannak azon, hogy nagyobb baj ne történjék.

Útépítés. A zombori városi közigazgatási bizottság legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy a bajai utvonálnak, a vámsorompó és a mosztonga közötti részét kavicssal kiegészíteti; az építés — a városi utialap terhére — 9000 frtba fog kerülni.

Színészeti Bezdanban. Zoltán Gyula vidéki színgazgató március hó 27-én kezdte meg Bezdanban színi előadásait, a Kovács-féle vendéglóban a „Három testőr”-rel. Március 28-án a „Primadonna” énekes bohózat, 30-án „Rang és mód” színmű, 31-én a „Cigány” népszínmű, április 1-én „Nők harca” vigjáték és április 2-án Aradi Kálmán jutalomjátékát a „Don Caesar de Bazan” című vigjáték került színre, miúgy gyér közönség előtt, ámbár a társulat megállja a maga helyét és ha tovább is hasonló pártfogásban részesülnek szegény színészek, akkor — mint leveleznők írja — föltéve, hogy Bezdanból meg nem szöknek, bizonyára éhen halnak.

A Kalocsán építendő „Tanítók házára.” Újabb adakoztak: Bátor János szántóvái plébános évenként 10 frtot; Matkovich Mihály, Osztrogonác Balázs, Fehér József és Bódis Gyula szántóvái tanítók egyenként 25 frtot; Magyar István verbázi plébános 50 frtot; a bajai r. k. tantesztület 100 frtot; dr. Povichil Richárd kalocsai tanár 100 frtot; Boromisza István kalocsai tanár 150 frtot.

A tartalékos tiszthelyettesek ruhája. A közös hadügyminiszter rendelete, mely szerint a tisztviszogatott sikerrel letett egyévi önkéntesek legnagyobb részét nem tartalékos tisztté, hanem csak tartalékos tiszthelyettesé neveztek ki, az általános meglepetés és elégedetlenség kivül még néhány oly kérdést is fölvetett, melyekre mindeddig sem a katonai szabályok, sem pedig a miniszteri rendeletek alapján kielégítő feleletet adni nem lehetett. A közös hadügyminiszter egy legutóbbi rendelete most az egyik kérdést megoldani törekedett amaz elhatározás közlésevel, hogy a hadgyakorlatokra bevonuló tartalékos tiszthelyettesek, ha a szabályszerű egyenruhával és fölszereléssel nem rendelkezik, a kinstár költségén látandók el a szükséges cikkekkel. Ez annyit jelent, hogy a tartalékos tiszthelyettesek az egyenruhazati és fölszerelési cikkeket sajátjukból beszerezni nem kötelesek és így e nagy kiadás alól megmenekülnek mindaddig, míg csak tartalékos tisztté nem nevezik ki őket.

Esküdtársi tárgyalás. A szegedi sajtóbíró-ság előtt a napokban folyt le az a pör, a melyet Szabó Szilárd szegedi lakos indított Milován Lyubomir ó-becsei tanító ellen. A vád az, hogy Milován a „Zasztava”-ban sértő kifejezésekkel illette Szabó Szilárdot, mert ennek indítványára a szerb egyházközösség mult év április havában leszavazta Jevrics György lelkész azon ajánlatát, hogy a polgári házasság ellen tiltakozzanak s küldött-séget menesszenek az ismert karlócai tiltakozó gyűlésre. A sértő kifejezések magukban foglalják a vád szerint a becsület sértést és rágalmozást s ezért indult meg a sajtópör. A törvényszék Milován Lyubomirt 100 frt fő-s 50 frt mellékbüntetésre, költségek viselésére s az ítéletnek a „Zasztava”-ban való közlésére ítélte. A költségek egyelőre behajthatatlannak nyilvánították. Az ítéletben mindenki megnyugodott.

Hetivásár. A kereskedelmi miniszter Gajdosra közölte az állatfelhajtás nélkül minden szombatra hetivásár megtartását engedélyezte.

A vadászterületi bérlet átszállása. A belügyminiszter egyik vármegyei alispán elmarasztaló ítéletének megváltoztatásával kijelentette, hogy midőn a községi vadászterületre nézve kötött bérleti szerződés nem tartalmazza azt a kikötést, hogy a bérbevevő halála esetén megszűnik: a minden vagyoni jogi szerződésre, tehát a vadászati bérszerződésekre nézve is fönnálló általános jogelvek szerint a bérlet mint dologbani jog átszáll a bérbevevő jogutódjára is. A szerződés említett hiánya folytán tehát megilleti őt a szerződés lejártáig a kérdéses területen való vadászati jog s ennél fogva föl kellett őt menteni a terhére rótt kihágás vádjá és annak jogkövetkezményei alól.

A Zasztava sajtópöre. Az újvidéki nemzetiségi újság nem tud megférni a bőrében. Már megint újabb sajtópör van a nyakán, melyet az ügyesség indított ellene. A jeles újság ismét kirohant a magyarok ellen, kiket a szerbek Golgotájának nevez egy izgatott cikkében. A szegedi vizsgálóbírósg megindította a vizsgálatot s egyúttal sürgönyileg intézkedett, hogy házkutatás tartassék a Zasztava szerkesztőségében, ahol az eredeti kéziratot akarják megkeríteni.

Bezdanból írják: A mult évben nyílt meg községi ovodánk, melynek áldásos sikereit alig csekély működése után is már hathatósan érezzük, és most midőn a folyó évben a hatodik időszakát megkezdte volna, február hó 24-ig már 259 óvodaköteles jelentkezett felvételre. Természetesen azonban, hogy az óvodásokat ily nagy számban, a mely az 1891. évi XV. t. c. 7. §-ában megállapított minimális számot jóval meghaladja, az óvodába, főleg annak szűk volta miatt, de a túlműtségek következtében beállható káros közegészségügyi fejleményekre való tekintettel sem lehetett felelősség nélkül elhelyezni, beállott tehát a II-ik óvoda felállításának szükségessége. És miután erre, ép a fenti okokból a vármegye közigazgatási bizottsága is utasította a községet, de másrészt az óvoda felügyelő bizottság farradhatlan elüke, dr. Fleckenstein Ferenc is erősen szorgalmazta a gyors intézkedés foganatosítását, a közsé képviselőtestülete tehát — mely a tanügy fejlesztése körül már eddig is elévülhetlen érdemeket szerzett — a mult hó 28-án tartott közgyűlésében a II-ik óvoda azonnali felállítását és illetve megnyitását egyhangú határozattal kimondotta, ép oly összegű költséggel, mint aminővel költségvetésében az I-ső óvoda szerepel, vagyis 927 frt 90 krral és ezen összeget a folyó évre, a közsének meglévő tőkéjéből utalványozta is. Ugyanezen alkalommal biztos kiállításba helyezte a képviselőtestület, két új tanítói állás rendszeresítésével, két anterem és két községi tanító-laknak okvetlen még ez év folyamán leendő felépítését is, mivelhogy a tanköteleseink száma szintén már nagyon is meghaladja minden osztályban a törvényben előrt minimális számot.

Az országos díjok-egyesület javára a Zomborban megindított gyűjtés folytán eddig a következő, a zombori takarékpénztárba elhelyezett adományok gyűlték össze: Széchenyi József kir. törvényszéki elnök 10 frt, Szondy Mátyas törv. bíró 1 frt, Dalmay Pál törv. bíró 1 frt, Sztojkovits György törv. bíró 2 frt, dr. Markovith Lajos törv. bíró 3 frt, Grün József törv. bíró 1 frt, Szedressy Ödön törv. bíró 3 frt, dr. Kortvélyessy Mór kir. bírósági albiró 1 frt, Dalmay József nyug. pénz. titkár 2 frt, Fejér Gyula apát-plébános 10 frt, Mezei Zsigmond kulai kir. közjegyző 10 frt, Roehem Károly 10 frt, Dercsenyi Béla kir. törv. aljegyző 1 frt, Vuits Eusztách törv. irodatiszt 1 frt, Polányi Mihály törv. stvkvezető 2 frt, Henneberg Sándor ügyvéd 1 frt, dr. Mayer Nándor ügyvéd 3 frt, dr. Pataj Sándor ügyvéd 1 frt, Bikár Péter 2 frt, Sztanisics község 5 frt, Neszmírák Mátyas jegyző 1 frt, Szoyka József állatorvos 50 kr, Schützler Dezső sjegyző 50 kr, Odrý István sjegyző 50 kr, Pótz Márton közs. pénztárnok 30 kr, Vass György végrehajtó 30 kr, O-Verbász község 1 frt. **Fizetés felemelés.** Bezdan község képviselő-testülete folyó évi március hó 30-án tartott ülésén Bosnyák János jegyző eddigi 783 frt 27 kr készpénzbeli fizetését, 27 szavazattal 2 ellenében, folyó évi január 1-étől folyósítva évi 1200 frtba emelte fel.

szakadtából kiáltani kezdett: „Segítsé! Tolvajok! Rablók!”

Wynnét karján meg is szurta. Ohó! hát így! ordított dübében a rabló és markos kezével felemelve a vasrudat, ellene fejéhez csapta. Gyilkosok! hörge az áldozat. Légy megátkozva! Ez volt utolsó sóhaja. Vérben fagyva feküdt itt szétforgácsolt koponyával.

Maga akarta így, mormogta a gyilkos. Aztán rendesen végezte munkáját. Először kimosta sebéit, aztán véres, rongyos ruhájától szabadult meg, miután a meggyilkoltak ruháját vette magára. A pénzt zsebre vágta s miután nem fért be mind, a maradékot és az ékszerket egy zacskóba tette. Aztán összecsomagolta véres ruháit, melybe a véres vasrudat is elrejtette.

Reggeli 3—4 óra közt volt, mikor a házat elhagyta. Az udvaron és kerten keresztül bujkálva, kiért egy oldalutra, hol váratlan látomány kedvezett neki.

A deszkakerítés mellett egy ember talált alva. Ruhája után ítélve — koldus lehetett. Mellette üres palack feküdt.

A részeg itt mámorát alussza ki, mormogá. Wynne gondolkodott. Hm, hm! ez kapóra jött, hogy a nyomokat elpálástoljam és hogy az igazságszolgáltatást magamtól elhárítsam. Persze, hogy egy kis pénzembe fog kerülni.

Gazdag zsákmányából néhány arany és ezüstpénzt vett. Ez összegecskét vigyázva dugta az alvó zsebeibe. Azután cökmökjából kibuzta a véres vasrudat és oda fektette az alvó mellé.

Ezután sebtiben a folyó partjához sietett, hol a véres ruhacsomóba követ kötött és elmerítette a mély vízbe. Senki sem vette észre mesterkedését. Az utca ki volt halva, embert sehol sem lehetett látni.

Azán a folyón lefelé haladt a legközelebbi kompig. Az evező készen állt, hogy csonakját a parttól eltaszítsa, melyben, kopott köpenyben burkolva, egy fiatal ember ült, kinek szellemes arca mindenkinek feltűnhetett.

Elvisz-e még? Elvihetem, volt az evező válasza. Mennyibe kerül? Egy pennybe.

Ezt még megbirjuk, ebben a rossz időben.

De fene hideg van ma reggel. Maga fiatal ember is korán kelhetett!

Sietős utam van, hogy a fővárosba érjek, válaszolt az ifju.

Honnan jön, ha szabad kérdenem? Stratfordból, Wackwicksbirben.

Hm! a városban roppant rosszul mennek az üzletek. En az ellenkezőt hallottam. A színház pl. igen kitűnő üzleteket csinál.

Az már igaz: színészek és komédiások bársony és selyemben henecege járnak-kelnek, — azok a semmire való naplopók.

Ezek között derék emberek is vannak! kiáltott fel az ifju, a dühtől nekipurulva.

No! no! Fékezze magát! Nem is gondoltam olyan rosszul.

E pillanatban az ifju a jövevény kezén egy vércseppet vett észre.

Talán rablók közt volt uram, mondá, hiszen vérzik Jupiterre! a kötéssem feloldódott. Csak egy kis seb, csak egy kis szurás, egy verekedésnek eredménye.

No, de a seb még sem lehet olyan jelentéktelen, mert egészen elsápadt. Megerősítem a kötést? Tegye!

A wackwicksbirei ifju nem épen ügyetlenül rakta fel a kötést.

Köszönöm szépen! Erre a csolnak egy rothadt lépcsőnél kikötött és az utasok partra szálltak.

Tehát ez London, a nagy gazdag város, mondá az ifju izgatottan. Vajjon elérem-e céloimat? Igen az akasztófán! kiáltott fel Wynne Tamás gunyosan. Hahaha! Ott husz év múlva találkozunk.

Es nevetve ment tovább Theetstreet felé. Fejcsóválva nézett az ifju az elsiető után, aztán Cheapside felé tartott.

Lowin egy szomszédja, ki másnap vele beszélni akart és házába ment, legelőször fedezte fel a gyilkos-ságot és lármát ütött. A kert kerítése mellett megtalálták a részeges, rovott előéletű embert — Bishop Joht.

Mellette a véres rud fektött; zsebében egy pénzösszeget is találtak. Letartóztatták, börtönbe vetették és elítélték. Hiába védekezett és állította, hogy ártatlan, a látszat ellene bizonyult. Lowin gyilkosának tartották és fel-tették, hogy még cinkosai is vannak, kiket nem akar megnevezni és kik a rabolttal a távot keresték. Bishop Joht elítélték és felakasztották.

Lowin felesége sokáig gyászolta férjét; aztán másodszer férjhez ment egy vendéglőshöz, ki azonban az ő és mostoha fia, Lowin Fülöp vagyonát eltékozolta. Midőn Fülöp 1598-ban 19 éves lett, egyedül, szegényen, örömtelenül állt itt a világban. Anyja meghalt, mostoha atyja ellilant és elvesztettek tarták.

Az ifjut iskoláztatták. Sokáig kereste meg kenyerét irnoki minőségben egy ügyésznél. De e foglalkozás nem tetszett neki. A színpad fénye magikus erővel vonzotta. Shakespeare Wiliám és Bourbadge Richard volt az a két ember, kiket mindenekfelett tisztelt. Minden fillérjét, melyet amugy is csekély fizetéséből megtakarított, telen a Blackfriar, nyáron pedig a Globe színházba vitte, hol Shakespeare mint költő és Bourbadge mint színész működött és hol a drámai költészet és a színészi művészet hű testvéreké egyesültek és a legszebb diadalra jutott.

Végre Fülöp arra a merész elhatározásra jutott, hogy színészsé lesz, mire megnyerő külseje képesítette is. Egyenesen Shakespearehez ment, kérve őt, hogy vagy a Blackfriar, vagy a Globe színházba felvegyék.

A nagy költő több év óta a St-John utcában lakott m. p. egy meglehetősen igénytelen házban, egy szőnyegkereskedőnél. Teljesítette az ifju kérését, miután behatóbb vizsgálat után tehetségeit felfedezte.

Személyazonosságát kérdései után Lowin röviden elbeszélte élettörténetét. Szomorú biográfia volt ez, telve szenvedéssel. Shakespeare ekkor saját szomorú és szegény ifjúságára gondolt. De miután Fülöp említette, hogy atyja 1585. okt. 2-án öletett meg, feltűnt a költőnek e datum és végre emlékeket idézett fel lelkében.

(Vége köv.)

Sz... a köve... társulat... felhívni... Sándor... kitűnő... igazgat... alakító... jelesebb... Cacolet... tes? A... jutalmaz... kilátást... mint Tr... 1) házi... 5) fiák... 1) olasz... dus, 5)... Egyes ak... előtt, m... közönség... Ő... pesten a... ségü k... ismeretl... szenvedé... csapatk... vagy ny... kezett... 23-ik g... György... hogy az... nappal... Magyar... öngyilk... volna... térparanc... hettel a... szolgab... az öngy... A közsé... ki az ö... sehogys... ert volna... szeretője... volt, ame... kelme rá... igért. —... előfordul... melynek... jára jö... N... Mi... társaság... nete“ (k... kiadás) t... most bo... Kuzsinsz... érdekes... ség előtt... és rend... folytatás... és közsé... nyokkal... negyedik... tetését... fűzet is... szebb ab... van hoz... uralom... pás fény... fog kelt... talált két... van ben... van csato... térképe... Ez a há... azok feis... ára 30 s... Az Athl... vevőnél... 18. fűzet... melynek... özevege... óriási el... diszesen... frtét ve... nyújtás... lelkes fel... a Miller... mint ére... fűzetes k... fog záro... Arról, ho... ban az e... a kiadó... az egész... záródjél... Á... mos frau... Magyar... még 2 g... Cszimada... a világi... jellemdar... elégséges... pártatlan... összponto... s becses... képes be... 1 frtos el... lönek. El... ban (Bud... „U... Ferenc s... kiadásáb... mely föla... niveau... a magyar... természet... festőknek

Színész verseny. Egy bajai lapban olvassuk a következőket a nálunk működött Polgár-féle színársulatról: El nem mulaszthatjuk a közönség figyelmét felhívni a holnapi (hétfői) előadásra, midőn Krémer Sándor jutalmára színe kerülő Tricoche és Cacolet kitérő bohózatban, a címszerepekben ifj. Polgár Károly igazgató és a jutalmazandó versenyre kelnek egymással alakító képességükkel. Az igazgatónak Tricoche legjelesebb szerepe, a hír ugyanezt mondja Krémerről is Cacolet szerepében. Majd elvállik, hogy ki lesz a győztes? A vállalkozás minden esetre dícséretére válik a jutalmazandóknak és már ezzel is élvezetes estére nyújt kilátást a kitérő bohózat előadása. — Az igazgató, mint Tricoche következő alakokat fogja bemutatni: 1) házaló zsidó, 2) angol lord, 3) hordár, 4) rendőrbiztos, 5) fiáker-kocsis, 6) vénasszony. Krémer, mint Cacolet: 1) olasz zeneművész, 2) rendőr, 3) cselédszerviz, 4) invalidus, 5) kocsis, 6) kávéházi játékos, 7) angol inas. Egyes alakokat nyílt jelenetben maszkiroznak a közönség előtt, mivel a külső ábrázolás titkát is bemutatják a közönségnek.

Öngyilkos katona. Magyar Mihály, a Budapestben állomásozó 23-ik gyalogezredbeli, bezdáni illetőségű közkatona, még múlt évi december hó 20-án ismeretlen okból arcba lötte magát s hosszú és kínos szenvedés után folyó évi február hó 7-én a budapesti csapatházban meg is halt. Az öngyilkos semmi iratot vagy nyomot nem hagyott hátra, melyből tettere következtetni lehetne, de szintén a Budapestben állomásozó 23-ik gyalogezrednél tényleges katonai szolgálatban levő György nevű fivére a kihallgatás során oda nyilatkozott, hogy az öngyilkos a tett elkövetése előtt mintegy 8 nappal levelet kapott Bezdában tartózkodó öccsétől, Magyar Jánostól, melyben állítólag ez azt írta, hogy az öngyilkos szeretője férjhez megy máséhoz és ezért követte volna el a végzetes tettet. — Ez esetről a budapesti téparancsnokság csak múlt hó 26-án — tehát épen 3 héttel az elhalálozás után — értesítette a járási főszolgabíróval a közönség elüljáróságát s kérte, hogy az öngyilkosnak öccsét és volt szeretőjét hallgassa ki. A közönség által megejtett vizsgálatból azonban nem derült ki az öngyilkosság valódi oka, mert Magyar János sehogy sem emlékszik arra, hogy oly tartalmú levelet írt volna; Odri Róza árva leány, az öngyilkosnak volt szeretője pedig csak annyiban ismeri el, hogy szeretője volt, amennyiben többször járt hozzá, de hát járt biz ő kelme más lányokhoz is, neki pedig házasságot sosem ígért. — Tehát ismét egy rejtélyes s mind gyakrabban előforduló katonai öngyilkossági esettel állunk szemben, melynél a valódi okoknak vajmi ritkán lehet nyitjára jönni.

Művészet és irodalom.

Millenniumi történet. Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története” című tíz kötetes nagy munkának (millenniumi kiadás) tizenhatodik, tizenhetedik és tizennyolcadik füzetete most bocsájtott a könyvtárcsára. Ezekben a füzetekben Kuzsinszky Balint folytatja a római korszakról szóló érdekes tanulmányát, a melylyel a hazai olvasó közönség előtt máris nagy figyelmet keltett. A nagy gondolat és rendkívüli alaposággal megírt tanulmány ezekben a folytatásokban megismertet bennünket a római városi és községi szervezettel, a nemzetiségi és vallási viszonyokkal, majd tüztesen foglalkozik a római korszak negyedik századába vezet át bennünket, melynek ismeretét az öngyilkos füzetekben folytatja. Ez a két füzet is tele van a római korszak emlékeinek szebbnél szebb ábrázolásával. A 16-ik füzethez műmelléklettel van hozzá csatolva „Magyarország térképe a római uralom idejében,” „Trajánusz oszlopa Rómában,” pompás fénynyomatban; de kétségkívül nagy érdeklődést fog kelteni az erdélyi Sarmizegetuza helyén (Várhelyen) talált két római mozaikkép, mely fényes színekben van bemutatva. Ugyancsak a füzetekhez műmelléklettel van csatolva Pannóniának 4 római korbéli Peutinger-féle térképe, mely eddig a magyar munkákból hiányzott. Ez a három füzet oly gazdag a szöveg-képekkel, hogy azok felsorolását ezuttal mellőznünk kell. Egyes füzet ár 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben. Az Athenaeum kiadótársulat a millenniumi történet vevőinek kellemes meglepetést szerzett azzal, hogy a 18. füzethez „kedvezményes értékjegyet” mellékel, melynek tulajdonosa felbatalmaztatik, hogy a kitérő özvege és fényes mellékletei által közkedveltségre és dírsági elterjedésre jutott „Kézi Lexikon” két kötetbe díszesen kötve 16 frt helyett minden könyvtárnál 10 frtért veheti meg. Az Athenaeum ezen kedvezmény nyújtásával mintegy viszonzni óhajta azon nagy és lelkes felkarolást, melyben az egész magyar közönség a Millenniumi Történetet részesíti. A mű első kötete, mint értesítünk, f. hó 29-én jelenik meg kötve, a füzetes kiadás vevői részére az I. kötet a 21. füzetben fog záródni és ugyanezen füzetben kezdődik a II. kötet. Arról, hogy a füzetes kiadás vevői ne jussanak drágábban az egész mű birtokába, mint a kész kötetek rendelői, a kiadóhivatal gondoskodni fog, valamint arról is, hogy az egész mű, az előrajz értelmében, 200 füzetben záródjék.

Amor szabadságon. rendkívül bájos s dallamos francia keringőt közli Mondschein S-tól a „Zenélő Magyarország” március 15-iki száma, mely ezenkívül még 2 gyönyörű dalt Fekete Istvántól „Sir a felbő” és Csizmadia Ignációl „Jaj be szépet álmodtam” s végül a világhírű Jensen Adolf legszebb művét „A malom” jellemdarabját hozza. E ritka érdekes szám egymaga elégséges hogy a zenekedvelő közönség e valóban páratlanul kitérő s végtelen olcsó zenemű folyóiratra öszpontosítva — mert oly jelesen megválasztott érdekes s becses hangjegy gyűjteményt 20-szoros pénzért nem képes beszerezni senki sem, mint mennyit e folyóirat 1 frtos előfizetéséért egy negyedévben nyújt megrendelőinek. Előfizetni a „Zenélő Magyarország” kiadóhivatalában (Budapest, VI. Csengery-utca 62. a.)

„Uj idők.” Három hónapja csak, hogy Herczeg Ferenc szerkesztése mellett a Singer és Wolfner cég kiadásában megindult egy képes szépirodalmi hetilap, mely földadatál tűzte ki, hogy magyar szellemű, előkelő niveau álló és minden ízében érdekes olvasmányt nyújt a magyar olvasó közönségnek. Programjának második, természetszerűleg kiegészítő pontját képezte, hogy a festőknek is tág munkakört nyit, műveik legjavát kitérően

sikerült reprodukciókban közölvén. Mindezeket rövid három hónap alatt megvalósította az „Uj Idők” című szépirodalmi képes. hetilap. De vajjon lehet-e csodálkozni ezen olyan lapnál, melynek szerkesztője Herczeg Ferenc, főmunkatársai Mikszáth Kálmán meg Bródy Sándor és rendes munkatársa minden kiváló magyar prózáiról, versiről és piktorról? Az új évnegyedben, mely most köszönt be, Mikszáth hosszabb elbeszélést írt, Bródy pedig regényt. Az egyiket Neogrady illusztrálja, a másikat Karlovsky Bertalan. A ki e lappal szorosabb ismeretségre akar lépni, kérjen belőle mutatványszámot, melyet a kiadóhivatal (Andrássy-ut 10. sz.) bárkinek ingyen küld.

A kulai sikkasztók.

Monstre-tárgyalás.

Elő nap április 1-én.

(Folytatás.)

Az első nap hallgatták még ki Horváth Károly vádlottat is, akiről Nagy Sándor a végtárgyaláson is határozottan azt vallotta, hogy neki bűnös manipulációiban egyik közvetítője volt.

Horváth Károly 41 éves, r. kath. vallású, nős, 3 gimnáziumot végzett, 8 évig katona volt, azóta pedig 30 frt fizetéssel díjnokoskodott; rovatlan előéletű.

A vizsgálóbíró előtt beismerde, hogy a bűnös manipulációba be volt avatva; részletesen elmondta, hogy miképen hajtották végre a csalásokat. Ezen beismerő vallomását most a végtárgyaláson egész terjedelmében visszavonta. Azt beismeri ugyan, hogy ő többször utasított adózó feleket Nagy Sándorhoz, de mindig azon meggyőződésben, hogy Nagy Sándor az egyes adózó polgárokon felebbezés vagy más törvényes uton segít. Neki semmiféle csalásban nemcsak hogy nincs része, hanem ilyesmirel tudomása sem volt. Nagy Sándorral való érintkezésében mindig jóhiszeműleg járt el.

Nagy Sándor, aki a vádlottak padján ülve bűntársának konok tagadását végig hallgatta, szörnyen felbosszankodott s nem egyszer szemébe vágta Horváth Károlynak: hazudsz.

A végtárgyalás Horváth Károly kihallgatása után 1/8 óraorok ért véget.

Második nap.

A végtárgyalás d. e. 9 óraorok vette kezdetét.

Az eddig kihallgatott két vádlottat: Nagy Sándort és Horváth Károlyt szembeesítette a törvényszék. Horváth Károly a szembeesítéskor is megmaradt konok tagadása mellett. Nagy Sándor a szemébe mondotta neki, hogy igenis tudomása volt a csalásról, sőt neki, szintén jutalomban részesült közvetítője volt. Horváth ismételve tagadó választ ad, mire Nagy Sándor dühösen reá kiált: „hazudsz, épen olyan svindler voltál, mint én és svindler is maradsz.”

A szembeesítés után a harmadik vádlott, Pipos Gábor, volt kulai adótsit kihallgatásra követtezt. Pipos Gábor az általános kérdésekre előadja: gör. kath. vallású, 29 éves, érettségit végzett, fegyelmileg elmozdított adótsit, rovvott előéletű.

Ez a vádlott is teljesen beismerő, bűnbánó vallomást tett a vizsgáló bíró előtt. A végtárgyaláson azonban szintén úgy igyekszik feltüntetni a dolgot, mintha ő neki a csalásban semmi része nem lett volna. Hamis elkönyveléssel is ádolva van; ezt a vizsgáló bíró előtt be is ismerte, most azonban tagadja. Nagy Sándorra, a ki ellene terhelőleg nyilatkozott, egyszerűen azt mondja, hogy hazudik.

Szembeesítettén Nagy Sándorral, tagadásában megmaradt.

A negyedik vádlott, a kit kihallgattak, Marton Imre volt. Marton Imre Okányon született, helvét hitvallású, 42 éves, nős, volt községi adóvégrehajtó, később földadónyilvántartó.

Szintén tagadja, hogy neki egyáltalán tudomása is lett volna e bűnös tizelmekről. Tagadása mellett folyton az öngyilkos Radimeczkyvel takarózik. Nagy Sándorral jó barátságban volt, de soha semmiféle bűnös manipulációban részt nem vett.

A szembeesítéskor Nagy Sándor a szemébe mondja, hogy igenis vele együtt csalt. Marton megmaradt tagadásában.

Kihallgatták még ezen a napon Irbázi Ferencet, Knefely Józsefet, Reinhardt Györgyöt és ifj. Szakáll Jánost.

Irbázi most is egy családi ügy miatt 2 és fél évi fegyháza van ítélve. A mostani ügyben azzal van ádolva, hogy szintén eszköztölt hamisításokat s tagja volt annak a bandának, amely két éven át a bűnös tizelmeket folytatta. Kihallgatására és Nagy Sándorral való szembeesítése folyamán mindent tagad.

Hasonlóan tagad mindent Knefely József is, aki foglalkozására nézve ügynök. Rendszeres közvetítő volt a bűnös manipulációkban s Nagy Sándorral osztozott a jutalékon. Ismeri Pipost is, Nagy Sándort is, érintkezett is velük, de, hogy azok csalók, azt nem tudta s tőlük soha egy krajcárt sem kapott. Tagadásában a szembeesítéskor is megmarad.

Reinhardt György és ifj. Szakáll István, mindketten földbirtokosok, bűnrészességgel vannak ádolva. Állítólag az ő adójuk megfizetése körül is olyan csalással jártak el s ők ezért megfizették Nagy Sándort. Kihallgatásuk folyamán mindketten tagadják, hogy tudomásuk lett volna a csalásról.

Mindketten szembeesítettén Nagy Sándorral, ez utóbbi szemükbe mondja, hogy igenis tudtak a bűnös manipulációról. Reinhardt és Szakáll fentartják tagadó vallomásukat.

Az elnök a végtárgyalást esti 1/8 óraorok berekeszti.

Harmadik nap.

A végtárgyalás harmadik napján Irbázi Ferencnek egy önálló bűnygyét vették először tárgyalás alá. Ezen bünygy tényálladéka a következő:

Steinfeld Ignác cservenkai lakos a saját, továbbá fivére és nővére nevében örökösödési illeteket akart fizetni Kulán az adóhivatalban. Midőn bement, még nagyon korán volt, s ott nem talált mást, mint Irbázi Ferencet, s minthogy ő azonnal szeretett volna visszamenni, — megkérte Irbázi, hogy fizesse le helyette az illeteket, s neki a nyugtákat küldje el. Mire Irbázi vállalkozott is.

Minthogy azonban a nyugtákat még 3 hónap múlva sem kapta meg, bement újra az adóhivatalba s Irbáziál megstúrgette, — aki mondotta, hogy rövid időn meg-

kapja — s tényleg nem sokára meg is kapta mind a három nyugtát postán. 1893-ban ellene végrehajítás lett vezetve, s mikor ő a nyugtát felmutatta, a végrehajító azt mondotta neki, hogy az hamis, mire ő az illeteket újból lefizette.

Ezután Irbázi feljelentéssel fenyegette, mire az, őt részint kézpénzben, részint váltóval teljesen kártalanította.

Irbázi Ferenc ezzel szemben azt állítja, hogy 1892. június vagy júliusban Knefely őt magához hívatta, hol Steinfeldet is találta s azt kérdezték tőle, vajjon lehetne-e valamit tenni ezen illetek ellen. Irbázi meggyőződően az iratokból, hogy azon segíteni nem lehet, azt Knefelynek megmondotta, mire Knefely egy darab százas mutatta, azt mondta, hogy ezt Steinfeldtől kapta azért, hogy ezen illeteket, mint kifizettetteket tüntessék elő, illetve írják le s ez ezekben felét, vagyis 50 frtot neki fog adni.

Ő végre Knefelynek többszöri unszolására vállalkozott arra, hogy nem fogja kimutatni végrehajításra, amiért kapott Knefelytől 50 frtot, később kapott még 4 frtot.

1893. júliusban Steinfeld ellen végrehajítás lett vezetve s ő ekkor Steinfeld kérdésére a harmadik nyugtát is kiállította, melynek átadásakor Steinfeld megjegyezte, hogy ezen az aláírás nem oly korrekt, mint a másik kettő.

Ő Steinfeldnek, fenyegetése folytán, 155 frt 36 krt térített meg, én pedig 80 frtot kézpénzben, 75 frt 26 krt váltóban, mely összegeket Knefelynek adta, ki azokat Steinfeldhez juttatta.

Dr. Steinfeld József, 48 éves, újvidéki lakos, nős, orvos. Előadja, hogy helyette Steinfeld Ignác fizette ki az illeteket s miután másodsor is kellett fizetnie, megfizette azt, de ezen összeget neki Steinfeld Ignác megterítette.

Kára nincsen. Steinfeld Sarolta férj. Neugebauer né tanu nem jelent meg. Tanuvallomása felolvasatott.

Kára nincsen, a vádlott megbüntetését nem kívánja. Bessenyei Kálmán 45 éves, nős, családos, adó-pénztárnok Török-Becsén.

A felmutatott nyugtákon levő aláírását hamisnak nyilvánítja.

Az egész dologról tudomása nincsen. Knefely József következetesen mindent konokul tagad s az egész ügyről mit sem akar tudni.

Ezek után a tanukihallgatásokra került a sor. Kilenecvennél több tanu lett beidézve. Ezek vallomásairól jövő számunkban referálunk.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.

Az idő rövidsége miatt ez uton mondok isten-hozzádot ismerőseimnek és jó barátainak.

Lang Gyula,

bács-almási szolgabíró.

HIRDETÉSEK.

Felolós szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

Végrehajtó kerestetik.

Déronya községében évi 300 forint fizetés mellett egy a végrehajtási teendőkben teljesen jártas egyén **április hó 1-én** alkalmazást nyerhet. Intési díjak mellékjövedelmét képezik.

Jelentkezés az előjárásnál.

Déronya, 1895. március 23.

3—3

Az előjáróság.

ELADÓ

16 darab Szalay Károly-féle cs. és kir. szabadalmazott

szivattyús kút,

összesen vagy egyenként jutányos áron. Bővebb értesítés nyerhető: **PEKÁNOVITS ANDRÁS-nál** Zomborban, kinél a szivattyúk megtekinthetők. 3—1

1492. szám.

kig. 1895.

Versenytagyalási hirdetés.

Ó-Kanizsa község tulajdonát képező tiszai hajóhid jókárba helyezéséhez különféle, de tulnyomólag faanyagok lesznek beszerzendők és beépítendők; miert is **jövő vasárnap e hó 7-ik napján délután 3 és fél óraorok** a községbáznál, nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni. Kikiáltási ár 6297 frt 27 kr. Bántpénz: (biztosíték) 600 frt.

Miről versenyezni kívánók azon megjegyzéssel értesítettnek, hogy a vonatkozó költségvetés és feltételek a szokásos hivatalos órákban tekintetes Tóth Kálmán községi ígató urnál betekintheők.

Ó Kanizsán, 1895. évi április hó 2-án.

Mihályi Sándor, **Körmötezy László,** községi első jegyző. 3—1 községi első bíró.

Hirdetmény.

Az 1646. és 1860. számok alatt a Bács-Keresztur és Bács-Kula XIV-ik, illetve a kisker-, kucura- és torzai XV-ik körállatorvosi állásokra hirdett pályázati hirdetményeimet, minthogy azok a „Veterinárius” c. szaklapban meg nem jelenhettek **f. évi április hó 24-ig** meghosszabbítottam.

B.-Kula, 1895. évi március hó 30-án.

Dr. Széchenyi Tamás,
főszolgabíró.

3-2

Arlejtési hirdetmény.

A Bástya- és Apolló-utca sarkán levő bázhelyen házat szándékozom építeni. Ezen épületre **április hó 7-én arlejtést** tartok, felkérem mindazon vállalkozókat, akik ezen arlejtésen résztvenni akarnak, hogy a nevezett napon d. e. 10 órakor lakásomon megjelenni sziveskedjenek.

A terv addig is bármikor lakásomon (Bástya-utca 41. szám, Széchenyi ur háza mellett) megtekinthető.
Zomborban, 1895. évi március hó 28-án.

3-3

Trischler Gyula.

Arverési hirdetmény.

Alulírott községi előljáróság részéről ezennel közlirre tétetik, miszerint az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a értelmében Glozsán község, mint erkölcsi testület tulajdonát képező vadászati jog folyó évi augusztus hó 1-ső napjától, 1901. évi július hó 31-ig terjedő hat egymásután következő évre, **folyó évi május hó 15-ik napján délután 3 órakor nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.**

Glozsán, 1895. évi március hó 27-én.

Kekezevich Mátvás, **Kollárov Jovan,**
jegyző. 3-2 bíró.

689. szám.

kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Rém községben megírtedett s évi 365 frt javadalmazással egybekötött irnoki állásra pályázat nyitattik. Felhivatnak mindazok, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a vármegyei törvényhatósági bizottság által 6. közgy. 1887. sz. a. alkotott szabályrendeletben megkivánt képetést, eddigi alkalmaztatásukat és erkölcsi viselkedésüket igazoló okmányokkal felszerelendő kérvényüket **hosszám folyó évi április hó 10-ik napjáig** nyújtsák be.

B.-Almásán, 1895. évi március hó 12-én.

Deák Zsigmond,
főszolgabíró.

3-3

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glasur)

legkiválóbb mázólo-szer puha padló számára. 1 nagy palaack ára 1 frt 35 kr., 1 kis palaack ára 68 kr.

Arany-fénymáz

képektereték stb. beanyarozására. Egy kis palaack ára 20 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. Egy község ára 60 kr.

Mindenkor kapható:

Heindhofer Róbertnél Zomborban.

12-4

Elveszett kutya.

Folyó évi február hó 6-án délelőtt Zomborban elveszett egy a felvidékről származó **fiatal erős kopókutya.**

Ismertető jelei: feltűnő fekete szőru egyes sárga jelzésekkel, széles orru és jobb szemének felső pillája sérült, illetve elvágott.

Volt nyakravalója is, — tulajdonosának megjelölésével — de azóta valószínűleg hiányzik.

Tulajdonosa **Medveczky Zsigmond** kir. főmérnök — lakik Zombor, bajai ut 413. szám — annak, ki a kutyát előállítja, avagy bizalmas értesítés útján biztos nyomára vezet, **50 frtnyi jutalomdíjat** fizet.

Arlejtési hirdetmény.

Alulírott község előljárói részéről ezennel közlirre tétetik, miszerint Bajmok községében építendő udvaros lakás és istálló felépítésére az arlejtés **f. évi április hó 15. napjának d. u. 3 órája** tüzetik ki.

Kikiáltási ár 2883 frt 66 kr, bánatpénz 10%.

Arlejtési feltételek, költségvetés és terv a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Bajmok, 1895. évi március hó 31-én.

Budanovits Árpád, **Beslits Tádé,**
jegyző. 3-2 bíró.

ROSENFELD IGNÁC

ódon-árúk raktára

Zomborban, Zrinyi-utca.

Ajánlja magát a n. é. közönségnek mindenemű **ódon férfi- és gyermek-ruhák, fehérnemű, régiségek** és minden e szakba vágó tárgyak megvételére a legmagasabb árak mellett.

Együttal batorkodom a n. é. közönség becses figyelmét felhívni **nagy raktáramra, új férfi- és gyermek-ruhákban** (a tavaszi és nyári idényre) a legfinomabbtól a legolcsóbbig, különösen nagy választék **gyermek-ruhákban** (costümök) a legegységesebb kivitelben a legolcsóbb árak mellett. **údon ruhák újakra becsereáltetnek.**

Vidéki megrendelések a legnagyobb pontossággal eszközöltetnek; **írásbeli vagy személyes meghívásra üzletileg, személyesen bárhol, sőt vidékre is mindenkinék rendelkezésre állók.**

Teljes tisztelettel

Rosenfeld Ignác.

6-4

2170. sz. 1895.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Bács-Novoszellő községben üresedésben levő s 300 frt évi javadalmazással összekötött irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt s főleg nyelvismertetők tanúsító okmányokkal ellátott folyamodványait **hosszám folyó évi április hó 27-ig** vagyis a választásra kitézött rapig hozzám benyújtani el ne mulasszák.

N.-Palánkán, 1895. évi március hó 29-én.

Főszolg. hiv. távol:
Veszelinovits,
szolgabíró.

MAGYARORSZÁG.

TELESEN FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Feljels szerkesztő és laptulajdonos: **HOLLÓ LAJOS** dr., orsz. képviselő.

REGGEL az ország legtávolabb eső részeiben is már az olvasó kezeiben van.

A Magyarország politikai, közgazdasági és társadalmi tudósításai **az összes lapokat megelőzi.**

A Magyarországhól a közönség már kora reggel olvashatja az országgyűlés tárgyalásait kimerítő alakban, az aznap összes küll- és belöldi eseményeket, kimerítő tözseidi tudósításokat stb. stb.

A Magyarország eddig is tanujelét adta, hogy férfias bátorsággal küzd az ország függetlenségéért és önállóságáért, és szembezáll minden korrupcióval és közéletünket minden visszaéléstől megütiztani törekszik. A Magyarország független minden hatalomtól, minden magánérdektől, senkinek alárendelve nincs s így állapontját nyíltan és egyenesen mondhatja ki bárkivel szemben.

A Magyarország ezen törekvéseiben a közönség részéről már eddig is nagy támogatásban részesül s így mint a nyilvánosság és a közérdek organuma **folytonosan fejlődve és megerősödve áll jövőben is a közönség szolgálatára.**

A Magyarország előfizetési ára:

Szerkesztőség: VIII. ker., Fhg Sándor-utca 2. sz.	Egész évre Félévre Negyedévre Egy hónapra	14 frt — kr. 7 frt — kr. 3 frt 50 kr. 1 frt 20 kr.	Kindóhivatal: IV. ker., Rostély-utca 2. sz.
--	--	---	--

29. sz. 1895.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közlirre teszi, hogy a zombori tek. királyi törvényszék 410. számú végzése által Kaufmann Jakab csódtömege ügyében felvett leltárban 114-től, 414. tételig kiténtetett 503 frt 30 kr követelések nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 503/1895. sz. kitéldést rendelő végzés folytán, a helyszínen, vagyis Apatin községében, leendő eszközzésére **1895. évi április hó 19-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitézettek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett követelések ezen árverésen eladatni fognak.

Kelt Apatinban, 1895. évi március hó 31-én.

Oláh János,
kir. bírósági végrehajtó.

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

UJ ÜZLET.

Áruház a „Gólyához.”

HIRSCHENHAUSER és KOVÁCS

ZOMBORBAN,
a korszón, a Falcione-féle alapítványi házban.
Divat-, rövid-, szőtt-áru és pipereüzlet.

Mindennemű férfi- és női fehérnemű, nap- és esőernyők, nyakkendők, ugy játékszerek.

Szabó kellékek.

UJDONSÁGOK:
Női s gyermek-kalapok a legújabb párisi divát szerint. 3-1

Szabott árak.

9333. sz.

alisp. 1895.

Arlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja részéről ezennel közlirre tétetik, hogy az alább megnevezett munkák biztosítása céljából **folyó évi április hó 19-ik napjának (péntek) reggeli 9 órakor** a vármegye székházának kistermében zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni, a melyre a vállalkozni kívánók ezennel meghivatnak.

A biztosítandó munka a következő és pedig:
A bajmok-pacsér-ó-moroviciai törvényhatósági utnak „sabari” avagy ehez hason, vagy jobb minőségű terméskő alapzattal és ugyanazon minőségű terméskőből való kavicsozással ellátott műtűt leendő kiépítése; egy utkaparóház felépítése és egy darab a vármegye tulajdonába átmenendő utsimító henger beszerzésének kötelezettsége mellett.

1. A kiépítendő utvonal hossza 12,985 folyóméter.
2. Ezen biztosítandó munkákat előirányzati összege 167,195 frt 75 kr.

3. Leteendő óvadék 8500 frt.
Vállalkozónak az építés folyama alatt a földmunka, az alapozás és a kavicsolás aránylagos haladásához képest benyújtandó kereseti kimutatás alapján részletfizetéshez van igénye. A munka teljes befejezése és sikeres felülvizsgálata után pedig neki a még kijáró egész vállalati összeg készpénzzel fog kiifiztetni.

A munkákat befejezésének határideje 1895-ik évi november hó 1., illetve 1896. évi október hó 15-ében állapítatik meg, vagyis az ajánlatok alternative teendők akként, hogy, ha a kérdéses ut kiépítési munkálatai ez évi november hó 1-ig és az esetre, ha azok 1896. évi október hó 15-ig készítettnek el, mily ár követeltetik?

A vármegye fentartja magának a jogot, hogy a versenyzők közül, a vármegye érdekét szem előtt tartva, tekintet nélkül az elért eredményre — szabadon választhasson.

Csak és kizárólag azon ajánlatok fognak figyelembe vétetni, melyek a költségvetésileg meghatározott „sabari”, avagy ezel hason vagy jobb minőségű kőanyag szállítására tétetnek.

Ezen felsorolt munkákra vonatkozó írásbeli ajánlatok, melyekben az illető versenyző vagyis vállalkozni kívánónak neve, polgári állása, rendes tartózkodási helye, továbbá az ajánlatok egységi és összes vállalati árak és pedig az utóbbiak ugy számokkal, mint betűkkel is kiirandók és a melyekben a fentebb meghatározott mennyiségű biztosíték készpénzben, vagy a budapesti tőzsdén jegyzett és névértékig terjedő árkelet szerint számított elfogadható értékpapirokban okvetlenül csatolandó és **folyó évi április hó 18-ik napjának délutáni 5 órájáig** a vármegye alispánjára címezve nyújthatók be.

Versenyzők ajánlatukhoz a köfajból megfelelő és pecséttel ellátott mintaköveket tartoznak bemutatni és amennyiben ezt elmulasztják, ugy ajánlatuk figyelembe nem fog vétetni. Az ajánlatok ugy adandók be, hogy mindegyiknek borítékára a szükségesek világosan feljegyzendők, megjegyeztetvén, hogy a kitétt határidőn túl beérkező, vagy az előirt kellékeket bármilyen tekintetben nélkülöző ajánlatok, valamint az utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak. Az ajánlatottevők ajánlatukban tartoznak kijelenteni, hogy az illető vállalatra vonatkozó részletes arlejtési feltételeket és egyéb kapcsolatos előirányzati okmányokat tökéletesen ismerik.

A letett biztosítékot a vállalkozó a megajánlott és elfogadott vállalati összeg 10%-nak megfelelőleg kiégészíteni tartozik.

Végül megjegyeztetik, hogy a vonatkozó részletes arlejtési feltételek és egyéb kapcsolatos műszaki okmányok a vármegyei építészeti hivatal hivatalos helyiségében, a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Zomborban, 1895. évi március hó 30-án.

Schmausz Endre,
alispán.

2-1

Tenyészbikák

8 darab 2, 3 és 4 éves mezőhegyesi és rasztinai származású, valamint fésűs szőrű **tenyészkosok** eladók **Rosenberg Adolfnál Bács-Almásán.**

3-1